

Minder bekende locaties in Gent

KORTEDAGSTEEG 47: HUIS VAN WAES

Daniël Van Ryssel

Het huis op de hoek van de Kortedagsteeg en de Ketelvest werd gebouwd in 1934 in opdracht van Edmond en Rosa van Waes. Aan de buitenkant is het opgetrokken in platte gele baksteen met streng gelijnde geometrische volumewerking. De verspringende en uitspringende bouwvolumes en overhoeks geplaatste bovenverdiepingen benadrukken de vorm van het pand en laten het toe verschillende lichtinvallen te bekomen. Het diende als haute couturezaak, ‘Huis Rosa’ en als woning. Het is een ontwerp van de architecten Gaston Eysselinck (Tienen 1907-Oostende 1953) en Prosper Buyck (Gent 1873-Gent 1938).

Mevrouw Rosa had haar haute couturezaak op het gelijkvloers: een inkom, een ontvangstkamer voor de verkopers en een andere voor de klanten met daarnaast nog een paskamer. Edmond van Waes was onder andere uitvinder en had zijn atelier in de kelderverdieping. Naar verluidt heeft hij het kikker-spel, de speeltafel met houten voetballertjes, bedacht. Daarmee zou hij een fortuin hebben verdiend. Het gezin van Waes heeft er amper zes jaar gewoond. De man was tijdens W.O. II actief in het verzet, werd verkleet en is in een concentratiekamp omgekomen. De eerste verdieping bevatte een hal, de werkkamer, het salon, de eetkamer en een serre. De tweede verdieping was ingericht met vier slaapkamers en een badkamer. Helemaal bovenaan was er een open terras.

Het huis is een pareltje van kubistische architectuur. Gaston Eysselinck bouwde niet veel, maar zorgde wel voor vernieuwing. Zijn eigen woning in Gent aan de Vaderlandstraat is samen met het postgebouw in Oostende zijn absolute meesterwerk. Architecturale vorm was meteen ornamentiek. De zo functioneel mogelijk ingerichte ruimte kreeg karakter door het spel van volumes, vlakken, doorbrekingen en materiaaldiversificatie. Eysselinck had goede contacten met Le Corbusier en dat merk je ook in dit gebouw: in de woonruimte springen de felle en intense kleurvlakken zo in het oog, typisch het palet van Le Corbusier. Eigen aan Eysselinck werden de werkruimten met zwarte steen bekleed en de woonniveaus met geglazuurde gele baksteen.

Architect Haentjes die het huis restaureerde: “Dit huis is een metafoor voor een schip”. De trap -behalve een trap heeft het gebouw ook een lift!- leidt je naar het midden-, boven- en onderdek. Overal vind je ramen in de vorm van een patrijspoort, vaak met geribbeld en gezuurd glas, en glastegels die in het interieur veel diffuus licht laten binnenstromen. De vloeren zijn ingelegd met Venetiaanse mozaïeksteentjes. In de leefruimte is in de granitovloer een groot zeekompas gemaakt en ook een Venetiaanse glasmozaïek. Iedere verdieping is 150 m2 groot.

Het verhaal wil dat de interesse van Edmond van Waes voor de scheepvaart de reden zou geweest zijn om het gebouw, in de lijn van de heersende trend van kubistische architectuur en nieuwe zakelijkheid, in de gestileerde vorm van een schip uit te werken. Het huis ligt aan het water, alsof het zo kan wegvaaren. De bestemming zou ongetwijfeld Amerika zijn geweest. Dat was tijdens het interbellum, toen het huis werd gebouwd, een synoniem voor toekomst-dromen.

De opeenvolgende eigenaars hebben het gebouw verbouwd om er appartementen van te maken. De daktuin werd dichtgebouwd, patrijsventers werden dichtgemetseld, er kwamen veel binnenmuren en in de voorgevel zaten plastic raamkozijnen. Gelukkig bleven alle oorspronkelijke plannen bewaard.

In 2002-2003 werd een behoedzame renovatie uitgevoerd door de nieuwe eigenaar, architect Haentjes, die het gebouw perfect in zijn oorspronkelijke staat liet herstellen. Haentjes was eerder al aan de slag in de vroegere drukkerij Vooruit in de Sint-Pietersnieuwstraat, later Backstage. In 2005 werd het Huis van Waes beschermd als monument omwille van zijn architectuurhistorische, industrieel-archeologische en artistieke waarde.

Literatuur

Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Stad Gent. Deel 4 na, 1976.

Het Volk, 15 november 2003; *De Standaard*, 22 januari 2005; *Het Nieuwsblad – De Gentenaar*, 24 januari 2005.

Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen. 2005.